

โควิด-19 ทำอันดับความสามารถในการแข่งขันฟิลิปปินส์ ปี 64 ลดต่ำลงในรอบ 5 ปี

Switzerland-based business school International Institute for Management Development หรือ สถาบัน IMD สวิตเซอร์แลนด์ เปิดเผยรายงานผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลกประจำปี 2564 (2021 World Competitiveness Report) ระบุว่า ประเทศฟิลิปปินส์ มีอันดับร่วงลง 7 อันดับจากอันดับที่ 45 ในปี 2563 มาอยู่ในอันดับที่ 52 จากทั้งหมด 64 ประเทศ ซึ่งผลการจัดอันดับดังกล่าวถือเป็นอันดับที่ต่ำสุดในรอบห้าปีของฟิลิปปินส์และลดลงมากที่สุด ในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งเป็นผลจากผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างหนักท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปีที่ผ่านมา สำหรับประเทศที่มีอันดับความสามารถในการแข่งขันสูงสุด 5 อันดับแรกของโลกในปี 2564 ได้แก่ อันดับ 1 ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ อันดับ 2 สวีเดน อันดับ 3 เดนมาร์ก อันดับ 4 เนเธอร์แลนด์ และอันดับ 5 สิงคโปร์ ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พบว่าฟิลิปปินส์เป็นประเทศอยู่ในอันดับรั้งท้ายในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยอยู่ในอันดับที่ 13 จาก 14 ประเทศเขตเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก โดยสิงคโปร์ครองตำแหน่งสูงสุดในภูมิภาคนี้ (อันดับที่ 5 ของโลก) รองลงมาได้แก่ ฮองกง (อันดับ 7 ของโลก) ไต้หวัน (อันดับ 8 ของโลก) และจีน (อันดับ 16 ของโลก) ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศมองโกเลียอยู่ในอันดับสุดท้ายในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ทั้งนี้ การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน IMD ดังกล่าวได้ใช้ตัวชี้วัดตามปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่ ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ (Economic performance) ประสิทธิภาพของรัฐบาล (Government efficiency) ประสิทธิภาพทางธุรกิจ (Business efficiency) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยผลการจัดอันดับของฟิลิปปินส์พบว่า มีผลดำเนินการลดลงใน 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจลดลงมาอยู่ที่ 57 จากอันดับที่ 44 และด้านประสิทธิภาพของรัฐบาล ตกลงมาอยู่ที่อันดับที่ 45 และประสิทธิภาพทางธุรกิจลดลงมาอยู่ที่อันดับที่ 37 เนื่องจากประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการเงิน ตลาดแรงงาน และแนวปฏิบัติในการจัดการ (Management Practices) ที่แย่ง สำหรับปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงรักษาระดับไว้ได้ในอันดับที่ 59 เป็นปีที่สามติดต่อกัน แม้ว่าฟิลิปปินส์จะมีโครงการก่อสร้างพื้นฐานจำนวนมากภายในโครงการ Build Build Build ของรัฐบาลก็ตาม แต่โครงการก่อสร้างต่างๆ ต้องประสบภาวะหยุดชะงักจากโควิด-19 ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมา ฟิลิปปินส์ต้องประสบกับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ลดลง

นโยบายภาครัฐ

เศรษฐกิจการลงทุน

แนวโน้มการตลาด

รายงานสินค้าและบริการ

อย่างมากจากวิกฤติโควิด-19 โดย GDP ในปี 2563 หดตัวถึงร้อยละ 9.5 เนื่องจากการดำเนินมาตรการล็อกดาวน์ที่ยาวนานที่สุดและเข้มงวดที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศและการลงทุนอยู่ในภาวะที่ย่ำแย่ รวมทั้งภาคธุรกิจจำนวนมากได้รับผลกระทบมีผลประกอบการที่ตกต่ำและต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด นอกจากนี้ อัตราการว่างงานก็เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าสองเท่าจากร้อยละ 5.1 ในปี 2562 เพิ่มเป็นร้อยละ 10.3 ในปี 2563 ซึ่งเทียบเท่ากับมีชาวฟิลิปปินส์ตกงานกว่า 4.5 ล้านคนไม่มีงานทำถือเป็นอัตราที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์

นาย Christos Cabolis หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ของสถาบัน IMD กล่าวว่า ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในปีนี้ แสดงให้เห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของเศรษฐกิจโลกภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดใหญ่ของ COVID-19 และยังแสดงให้เห็นวิธีที่ประเทศต่างๆ รับมือกับการแพร่ระบาดฯ ซึ่งแม้ว่าบางประเทศจะไม่ได้รับการปกป้องมากที่สุดในด้านการจัดการด้านสาธารณสุข แต่ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดในระดับเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ผลการจัดอันดับที่ลดลงของประเทศฟิลิปปินส์ไม่ได้เป็นผลมาจากการตอบสนองต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 เท่านั้น แต่รวมถึงผลการดำเนินงานในระยะยาวก็มีส่วนเช่นเดียวกันซึ่งได้จำกัดทางเลือกในการจัดการกับวิกฤตด้านสาธารณสุขและเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะที่ประเทศที่มีผลดำเนินการดีและมีขีดความสามารถแข่งขันสูง คือกลุ่มประเทศที่ทำการลงทุนในด้านนวัตกรรม การเปลี่ยนสู่ดิจิทัล การสร้างเครือข่ายทางสังคมและสาธารณสุข รวมทั้งความสมานฉันท์ในสังคม (Social Cohesion)

นอกจากนี้ หอการค้ายุโรปแห่งฟิลิปปินส์ (European Chamber of Commerce of the Philippines) และหอการค้าอังกฤษ (British Chamber of Commerce) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การบังคับใช้มาตรการล็อกดาวน์ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยผู้บริโภคในประเทศเป็นหลัก อย่างเช่นประเทศฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตกรุงมะนิลาซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยผลกระทบเชิงลบที่มีต่อภาคส่วนสำคัญได้แก่ การคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยวและโรงแรม และอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ สำหรับผลจากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศฟิลิปปินส์ดังกล่าว ได้ส่งสัญญาณให้ผู้กำหนดนโยบายของประเทศต้องเร่งดำเนินมาตรการปฏิรูปเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม หอการค้าฯ พร้อมสนับสนุนมาตรการต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านแรงงานเพื่อปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศฟิลิปปินส์ให้ดีขึ้น

ที่มา: หนังสือพิมพ์ *Business World*

บทวิเคราะห์/ข้อคิดเห็น

● ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ฟิลิปปินส์ถือเป็นประเทศที่มีความพยายามในการพัฒนาประเทศและเป็นหนึ่งในประเทศที่มีเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงมากที่สุดภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยการขยายตัวของเมืองและชนชั้นกลางที่เพิ่มขึ้น จำนวนประชากรขนาดใหญ่ที่มีอัตราขยายตัวอย่างต่อเนื่องและส่วนใหญ่ยังมีอายุน้อย โดยพลวัตทางเศรษฐกิจ (Economic dynamism) ของฟิลิปปินส์ มีรากฐานมาจากการต้องการของผู้บริโภค

นโยบายภาครัฐ

เศรษฐกิจการลงทุน

แนวโน้มการตลาด

รายงานสินค้าและบริการ

ที่แข็งแกร่งซึ่งได้รับแรงสนับสนุนจากตลาดแรงงานที่สดใสและการส่งเงินกลับประเทศที่เข้มแข็งของแรงงานฟิลิปปินส์ในต่างประเทศ และกิจกรรมทางธุรกิจกำลังเติบโตและมีผลงานโดดเด่นในภาคบริการ ซึ่งรวมถึงธุรกิจ Business process outsourcing ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจการเงินและการประกันภัย และด้วยปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีช่วยผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.4 ต่อปี ในระหว่างช่วงปี 2553 – 2562 จากเดิมที่มีอัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ในช่วงปี 2543 – 2552 ทำให้ประเทศฟิลิปปินส์กำลังเดินทางสู่ประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับบน (An upper middle – income country) ช่วงรายได้ต่อหัวที่ 4,046 – 12,535 เหรียญสหรัฐ ในระยะอันใกล้ จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับล่าง (A lower middle – income country) ที่มีรายได้รวมประชากรต่อหัวที่ 3,850 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2562 อย่างไรก็ตาม การเติบโตทางเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ต้องหยุดชะงักลงจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจหดตัวลงอย่างมีนัยสำคัญในปี 2563 และยังคงส่งผลให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของฟิลิปปินส์ลดลงอย่างมากตามรายงานผลการจัดอันดับล่าสุดของสถาบัน IMD ดังกล่าว ดังนั้น จึงถือเป็นเรื่องท้าทายอย่างมากสำหรับรัฐบาลฟิลิปปินส์ในการเร่งเดินหน้าฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและเรียกความเชื่อมั่นกลับคืน โดยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพิ่มเติมในหลายด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและฟื้นฟูผลประกอบการทางเศรษฐกิจที่ได้รับความเสียหายอย่างมากจากวิกฤติโควิด-19 ในปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

● สำหรับประเทศไทย พบว่าจากผลการจัดอันดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศปี 2564 ขยับอันดับดีขึ้น 1 อันดับ โดยอยู่ในอันดับที่ 28 จากอันดับที่ 29 ในปี 2563 โดยระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ แต่เศรษฐกิจของประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบมากเช่นกัน ซึ่งจำเป็นต้องเร่งฟื้นฟู โดยเฉพาะภาคการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก โดยฟิลิปปินส์ถือเป็นหนึ่งในประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยในภูมิภาคอาเซียน แต่ด้วยสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปราะบางของฟิลิปปินส์ ทำให้เป็นแรงกดดันต่อการฟื้นตัวการค้าระหว่างไทย - ฟิลิปปินส์ อย่างไรก็ตาม หากฟิลิปปินส์สามารถควบคุมการแพร่ระบาดฯ ให้อยู่ในระดับที่ควบคุมคู่กับการเปิดเศรษฐกิจขึ้นใหม่อีกครั้ง ก็จะช่วยส่งผลกระทบต่อกิจกรรมภายในประเทศที่แข็งแกร่งกลับมาขับเคลื่อนได้อีกครั้ง ซึ่งก็จะเป็นแรงหนุนต่อการฟื้นตัวของภาคการค้าส่งออกของไทยมายังตลาดฟิลิปปินส์และจะช่วยส่งผลดีต่อการค้าระหว่างสองประเทศไปด้วย

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา
2 กรกฎาคม 2564

 นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ